

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Kino awangardowe (eksperymentalne)		8.0.13037	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Filmu i Mediów			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Wiedza o filmie i kulturze audiowizualnej	forma	niestacjonarne (zaoczne)
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Paweł Sitkiewicz, profesor uczelni; dr Marta Maciejewska; dr hab. Grzegorz Piotrowski, profesor uczelni; prof. dr hab. Mirosław Przyłipiak; dr Grażyna Świętochowska; dr hab. Krzysztof Kornacki, profesor uczelni; dr hab. Sebastian Konefał, profesor uczelni; dr Marcin Borchardt; prof. dr hab. Jerzy Szyłak			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Konwersatorium		20 godzin - obecność na zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - oglądanie filmów;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		5 godzin - samodzielne przygotowanie się do zajęć;	
Liczba godzin		5 godzin - czytanie tekstów teoretycznych;	
Konwersatorium: 20 godz.		10 godzin - przygotowanie do kolokwium.	
		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład konwersatoryjny		Formy zaliczenia	
- Wykład z prezentacją multimedialną		kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		• obecności i aktywnego udziału w wykładzie konwersatoryjnym (30%),	
		• pisemnego kolokwium z pytaniami otwartymi (70%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	kolokwium	dyskusja	analiza ustna przykładu	wypowiedzi na zadane pytania
Wiedza				
K_W01	+	+	+	+
K_W02	+	+	+	+
K_W03	+	+	+	+
K_W04	+	+	+	+
K_W05	+	+	+	+
Umiejętności				
K_U01	+			
K_U02	+	+	+	+
K_U06	+	+	+	+
K_U18	+	+	+	+
Kompetencje społeczne				
K_K02	+	+		
K_K05	+			
K_K06	+			
K_K09	+	+		

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Zajęcia mają zaznajomić studentów z najważniejszymi koncepcjami definiującymi kino eksperymentalne (awangardowe) oraz najistotniejszymi zjawiskami historycznofilmowymi tego rodzaju kina. Mają ponadto na celu umieszczenie kina w kontekście sztuki awangardowej XX i początku XXI wieku.

Treści programowe

Kategoria „kino eksperymentalnego” oraz pojęcia bliskoznaczne: film awangardowy, niezależny, podziemny, absolutny, czysty, strukturalny, integralny, expanded cinema i in. Zjawiska historyczne: nurty Wielkiej Awangardy (dadaizm, surrealizm, futurizm, konstruktywizm, kino abstrakcyjne i in.), amerykańska awangarda lat 50. i 60., expanded cinema, awangarda polska (w tym Warsztat Formy Filmowej), amerykańskie kino transgresji. Najważniejsi autorzy kina eksperymentalnego: m.in. Luis Bunuel, Henri Chomette, Germaine Dulac, Viking Eggeling, Oskar Fischinger, Man Ray, Hans Richter. Walter Ruttmann, Maya Deren, Stan Brakhage, Jonas Mekas, Andy Warhol, Stefan i Franciszka Themersonowie, Józef Robakowski, Zbigniew Rybczyński.

Wykaz literatury

Na początku semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

- A. Madej, Od realizmu do abstrakcjonizmu. O filmach pierwszej awangardy, [w:] Studia z poetyki historycznej filmu, Katowice 1984.
- I. Dembowski, „Gdy przeszedł most, upiory wyszły mu na spotkanie...” oraz Manifest złotego wieku, „Film na Świecie” 1981, nr 11.
- A. Helman, Historyczna rola awangardy filmu niemego, [w:] Z dziejów awangardy filmowej, Katowice 1976.
- R. W. Kluszczyński, Film – sztuka Wielkiej Awangardy, Warszawa, Łódź 1990 (rozdział I: Awangarda: sztuka nowa i antyszuka).
- A. Gwóźdź, Eksperymenty filmowe Laszlo Moholy-Nagya, „Acta Universitatis Lodzensis” 1986, z. 7.
- J. Zawistowski, Nadrealizm w sztuce filmowej, „Kino” 1972, nr 6.
- M. Giżycki, Animacja – abstrakcja. Narodziny nowej sztuki, „Kwartalnik Filmowy” 2010, nr 70.
- R. W. Kluszczyński, Film, wideo, multimedia. Sztuka ruchomego obrazu w erze elektronicznej (dwa wyd.: 1999 lub 2002), rozdz. „Kino transgresyjne”.
- A. Pitrus, Stan Brakhage – by Brakhage, w: Łukasz A. Plesnar, Rafał Syska (red.), Mistrzowie kina amerykańskiego. Bunt i nostalgia, Kraków 2007.
- S. Brakhage, Metafory wizji, „Kwartalnik Filmowy” 2010, nr 70.
- K. Monika, Kino skazane na nieistnienie, „Panoptikum” 2004, nr 3.
- Historie filmu awangardowego. Od dadaizmu do postinternetu, pod red. Ł. Rondudy, G. Sitek, Warszawa 2020.

B. Literatura uzupełniająca

- R. W. Kluszczyński, Awangarda. Rozważania teoretyczne, Łódź 1997.
- M. Giżycki, Awangarda wobec kina. Film w kręgu polskiej awangardy artystycznej dwudziestolecia międzywojennego, Warszawa 1996, rozdz. 2 i 4.
- A. Gwóźdź, Film absolutny – nieoficjalny nurt ekspresjonizmu niemieckiego, [w:] Niemiecki ekspresjonizm filmowy, Katowice 1985.
- Rozdziały na temat kina awangardowego i eksperymentalnego z Historii kina (4 t.) pod red. T. Lubelskiego, I. Sowińskiej, R. Syski.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01; K_W02; K_W03; K_W04; K_W05
K_U01; K_U02; K_U06; K_U18
K_K02; K_K05; K_K06; K_K09

Wiedza

K_W01; K_W02; K_W03; K_W04; K_W05

Student:

- wyjaśnia zależności pomiędzy poszczególnymi dyscyplinami filmoznawczymi oraz potrafi wskazać zależności pomiędzy filmem, literaturą, muzyką i sztukami plastycznymi (K_W02; K_W04);
- rozpoznaje i charakteryzuje kierunki, nurty i szkoły historii kina eksperymentalnego i animowanego, wyjaśnia specyfikę tematyczno-stylistyczną dorobku poszczególnych autorów oraz filmów zaliczanych do klasyki tego kina (K_W01; K_W03);
- opisuje wpływ przemian kulturowych na poszczególne zjawiska z zakresu historii kina eksperymentalnego i animowanego (K_W02; K_W03);
- zna profesjonalną terminologię dotyczącą korespondencji sztuk oraz kina eksperymentalnego (K_W05);
- ma orientację w zakresie założeń analizy eksperymentalnego dzieła filmowego (K_W01; K_W05);
- ma uporządkowaną podstawową wiedzę z zakresu historii kina eksperymentalnego (K_W01; K_W03);
- wymienia i charakteryzuje zjawiska filmowe mieszczące się na marginesie kina głównego nurtu (K_W01);
- wyciąga proste wnioski na temat relacji łączących kino i sztuki plastyczne, z uwzględnieniem istoty najważniejszych nurtów w sztukach plastycznych XX wieku (K_W02; K_W04).

Umiejętności

K_U01; K_U02; K_U06; K_U18

Student:

- potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować i oceniać informacje na temat korespondencji sztuk i kina eksperymentalnego, ze szczególnym wykorzystaniem źródeł audiowizualnych, a także mówionych i pisanych (K_U01; K_U02; K_U06);
- umie samodzielnie zdobywać wiedzę filmoznawczą i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U01; K_U02);
- posiada umiejętność merytorycznego uzasadnienia swoich tez interpretacyjnych oraz formułowania wniosków i przygotowywania ustnych wystąpień nt. korespondencji sztuk i kina eksperymentalnego, z wykorzystaniem poglądów różnych autorów i źródeł, używając właściwych ujęć teoretyczno- i historyczno-filmowych oraz właściwej terminologii filmoznawczej (K_U02; K_U06; K_U18);
- klasyfikuje i porządkuje historyczno-filmowe zjawiska kina eksperymentalnego i awangardowego, potrafi umieścić działania z pogranicza kina, sztuk plastycznych i muzyki we właściwym kontekście estetycznym i linii rozwojowej filmowego eksperymentu (K_U06; K_U18).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K02; K_K05; K_K06; K_K09

Student:

- zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego (K_K02);
- inicjuje proste projekty badawcze z zakresu korespondencji sztuki (K_K06);
- docenia wpływ sztuki filmowej na rozwój kultury artystycznej (K_K09);
- ma świadomość wagi dziedzictwa kulturowego i jego wpływu na kształtowanie się więzi społecznych (K_K09);
- konsekwentnie i metodycznie systematyzuje swoją wiedzę historyczno-filmową (K_K05);
- rozumie potrzebę poszerzania kompetencji o znajomość problemów i zjawisk spoza filmoznawczego kanonu (K_K02).

Kontakt

pawel.sitkiewicz@ug.edu.pl